विश्व जनसंख्या दिवस २००८ का अवसरमा वक्तव्य

थोराया अहमद ओवाइद

कार्यकारी निर्देशक, राष्ट्रसङ्घीय जनसंख्या कोष, युएनएफपिए
विश्व जनसंख्या दिवस
११ जुलाई २००८

आज विश्व जनसंख्या दिवस मनाइरहँदा हामीले मानवीय प्रतिष्ठा एवं त्रास र दरिद्रताबाट स्वतन्त्रतापूर्वक बस्न पाउने अधिकारप्रति हाम्रो प्रतिबद्धता पुनः दोहोऱ्याऔं । चरम गरिबी र भोक निर्मूल गर्न एवं मानिस तथा हाम्रो पृथ्वी ग्रहको स्वास्थ्य सुधार गर्न सहश्राब्दी विकासको लक्ष्य हासिल गर्ने प्रयासलाई तिब्रता देऔं ।

महिलाको सशक्तीकरणलाई बढावा दिन र सन् २०१५ सम्ममा प्रजनन स्वास्थ्यका लागि विश्वव्यापी पहुँच सुनिश्चित गर्न हामीले शक्तिलाई एकत्रित गर्नैपर्छ । प्रजनन स्वास्थ्य सेवाले महिलाहरु, आमाहरु र उनीहरुका बालबच्चाको स्वास्थ्य सुरक्षित गर्दछ ।

मातृ स्वास्थ्यमा सुधार गर्ने लक्षका लागि स्रोतहरु अत्यन्त न्यून हुँदैछ र यो सबैभन्दा पछि परिरहेकोले यस कार्यलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।

प्रत्येक महिलाले स्वास्थ्य सेवामा उनको जीवनचक्रभर र खासगरी गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा यदि पहुँच प्राप्त गर्न सकेको भए मातृ मृत्यु र असमर्थता नाटकीयरुपमा कम गर्न सकिन्थ्यो । आज लाखौं महिलाहरुलाई स्वास्थ्य सेवाको अभावले गर्दा उनीहरुको जीवनलाई सङ्कटमा पुऱ्याउँछ ।

महिलाहरुलाई बसोबास गरेकै ठाउंमा सम्म स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्न अब तिब्रता दिने समय हो । मातृ स्वास्थ्यका लागि तीनवटा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाहरु महत्वपूर्ण छन् : शिशु जन्ममा सीपयुक्त सहायक, आपतकालीन प्रसव हेरचाह एवँ जन्मान्तरका लागि परिवार नियोजन ।

महिलाको सशक्तीकरण र लैंगिक समानताका लागि परिवार नियोजन पनि आवश्यक हो । एउटी महिलाले जब उनको परिवारलाई व्यवस्थित गर्न सक्छिन् उनले आफ्नो बाँकी जीवन पनि व्यवस्थित गर्न सक्छिन् । परिवार नियोजनका लागि सूचना र सेवाले व्यक्ति र दम्पतिलाई आफ्ना सन्तानको संख्या, जन्मान्तर र समय निर्धारणका लागि उनीहरुको अधिकार निश्चित गर्दछ ।

परिवार नियोजन गरिबी विरुद्ध संघर्ष गर्ने एउटा प्रभावकारी साधन पनि हो । आमाबाबुले योजना बनाउन सक्छन् एवं प्रत्येक बालबच्चाको लागि उनीहरुले आफ्नो स्रोतसाधनलाई शिक्षा र स्वास्थ्यमा समर्पण गर्न सक्छन् । यसबाट परिवार, समुदाय र राष्ट्रले फाइदा लिनसक्छ ।

आज, विश्व जनसंख्या दिवसका अवसरमा युएनएफपिए - संयुक्त राष्ट्र जनसंख्या कोष - ले सबै मानिसको स्वास्थ्य र समान अवसरका लागि सहयोग गर्ने आफ्नो समर्पणप्रति प्रतिज्ञा गर्दछ ।

सन् २०१५ सम्ममा प्रजनन स्वास्थ्यको विश्वव्यापी पहुँचलाई सुनिश्चित गर्न तथा यस प्रतिज्ञालाई राजनीतिक प्रतिबद्धता र आर्थिक लगानीबाट आधार प्रदान गर्न हामी सबै सरकारहरुलाई आह्वान गर्दछौं । प्रजनन स्वास्थ्यलाई प्राथमिकता बनाउने यही उपयुक्त समय हो ।

* * *